

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.08.2018.- 31.08.2018.

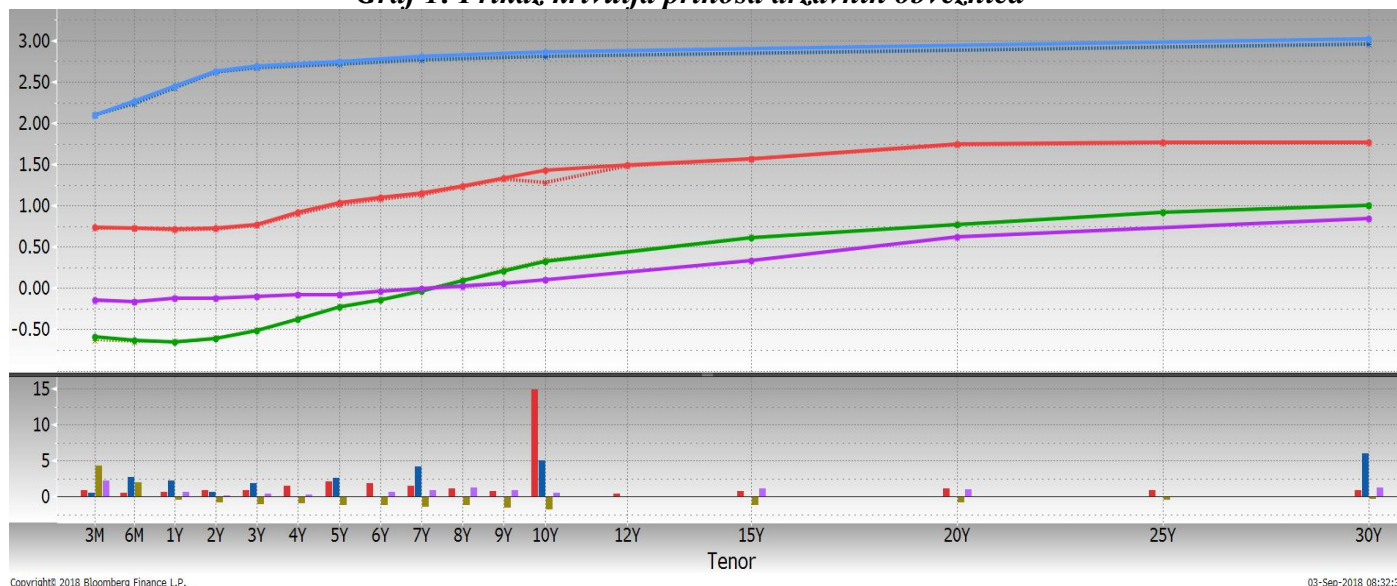
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	24.8.18	-	31.8.18	24.8.18	-	31.8.18	24.8.18	-	31.8.18	24.8.18	-	31.8.18
2 godine	-0,60	-	-0,61	2,62	-	2,63	0,72	-	0,73	-0,11	-	-0,11
5 godina	-0,22	-	-0,23	2,71	-	2,74	1,02	-	1,04	-0,07	-	-0,08
10 godina	0,35	-	0,33	2,81	-	2,86	1,28	-	1,43	0,10	-	0,11

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.8.18	-	31.8.18
3 mjeseca	-0,606	-	-0,577
6 mjeseci	-0,654	-	-0,634
1 godina	-0,607	-	-0,622

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.08.2018. godine (pune linije) i 24.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica jačih evropskih zemalja su početkom protekle sedmice bilježili rast, a zatim smanjenje te je na sedmičnom nivou promjena bila samo blaga. Najveći uticaj na njihovo smanjenje imalo je objavljivanje podataka o usporenju rasta stopa inflacije u eurozoni, Njemačkoj i Španiji, povećan odliv kapitala iz zemalja u ekspanziji, poput Argentine i Turske, te neizvjesnosti oko pooštrenih trgovinskih odnosa eurozone sa SAD i neizvjesnosti u vezi s fiskalnom situacijom u Italiji. Prinosi španskih i italijanskih obveznica su u protekloj sedmici zabilježili snažan rast koji je najviše bio izražen kod italijanskih dvogodišnjih obveznica (18 baznih poena na nivo od 1,4%).

Početak protekle sedmice obilježila je izjava zamjenika italijanskog premijera Di Maioa da bi njegova zemlja mogla staviti veto na budžet EU ukoliko članice ove unije ne izmijene imigracionu politiku. Ovu izjavu je kasnije demantovao italijanski ministar finansija. Međutim, nedugo poslije, italijanski časopis La Stampa je objavio informaciju da će se Vlada Italije obratiti za pomoć ECB-u, odnosno tražiti da vrše kupovinu italijanskih obveznica, kako bi se smanjili troškovi zaduživanja u ovoj zemlji. Iz ECB-a i kabineta premijera Italije ove informacije nisu komentarisane, ali je zamjenik Di Maio izjavio da Italija ne traži pomoć od ECB-a. On je, takođe, naveo i to da bi italijanski budžetski deficit mogao biti povećan iznad nivoa od 3%, što je gornja granica koju dozvoljavaju pravila EU, kako bi finansirala infrastrukturne projekte s ciljem stimulisanja ekonomskog rasta.

Krajem protekle sedmice **rejting agencija Fitch je zadržala kreditni rejting Italije na dosadašnjem nivou BBB, ali je smanjila izgled daljeg kretanja rejtinga te zemlje iz stabilnog u negativan.** Kao razloge promjene izgleda kreditnog rejtinga agencija Fitch navodi rizik da se reforme u Italiji, u uslovima političke nestabilnosti, neće provoditi, iako italijanske vlasti navode da će nastaviti s reformama i smanjiti budžetski manjak i javni dug.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	JUL	4,3%	4,0%	4, %
2.	Stopa inflacije –EZ (preliminarni podatak G/G)	AUG	2,1%	2,0%	2,1%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ (prelim.)	AUG	111,9	111,6	112,1
4.	GDP – Francuska (kvartalno)	II kvartal	0,2%	0,2%	0,2%
5.	GDP – Finska (kvartalno)	II kvartal	-	0,3%	1,2%
6.	GDP – Belgija (kvartalno)	II kvartal	-	0,4%	0,3%
7.	GDP – Italija (kvartalno)	II kvartal	0,2%	0,2%	0,2%
8.	Stopa nezaposlenosti – Belgija (mjesečno)	JUL		6,2%	6,0%
9.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka (mjesečno)	AUG	5,2%	5,2%	5,2%
10.	Stopa nezaposlenosti – Italija (mjesečno)	JUL	10,8%	10,4%	10,8%
11.	Stopa inflacije – Francuska (G/G)	AUG	2,5%	2,6%	2,6%
12.	Stopa inflacije – Njemačka (G/G)	AUG	2,1%	1,9%	2,1%
13.	Stopa inflacije – Španija (G/G)	AUG	2,3%	2,2%	2,3%
14.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	AUG	101,8	103,8	101,7
15.	GfK indeks potrošačkog povjerenja – Njemačka	SEP	10,6	10,5	10,6
16.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	AUG	115,8	115,2	116,2
17.	Indeks potrošačkog povjerenja – Francuska	AUG	97	97	97
18.	Indeks potrošačkog povjerenja – Finska	AUG	-	21,5	22,0

SAD

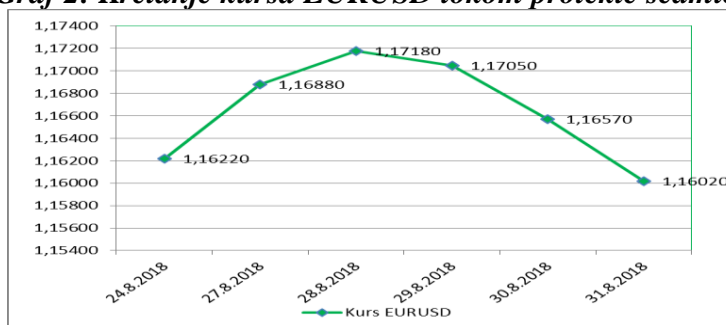
Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi američkih obveznica su zabilježili blagi rast. Iako se očekuje da će FOMC na sastanku koji se održava krajem septembra povećati referentnu kamatnu stopu, dominantan uticaj na kretanje prinosa američkih obveznica su imale informacije o trgovinskim odnosima SAD i njihovih trgovinskih partnera. Početkom protekle sedmice SAD su postigle dogovor s Meksikom, koji će prema riječima predsjednika Trumpa zamijeniti dosadašnji NAFTA sporazum. Učesnici na tržištu su pozitivno reagovali i na početak pregovora između SAD i Kanade. Ipak, trgovinski odnosi s Kinom i EU su i dalje pooštreni. Predsjednik Trump je najavio da nastavlja proces povećanja tarifa na uvoz dobara (u vrijednosti od 200 milijardi USD) iz Kine, što će dodatno pooštriti njihove odnose. Komesar EU za trgovinu Malstrom je izjavio pred Evropskim parlamentom da je EU spremna da smanji tarife na uvoz automobila iz SAD i druge tarife na nivo od 0%, ukoliko bi SAD učinile isto. Međutim, predsjednik SAD Trump je izjavio da takvo smanjenje tarifa nije dovoljno, jer su Evropljani više skloni tome da kupuju vozila proizvedena u Evropi nego u SAD, kao i da je „EU podjednako loša kao Kina, samo manja“. Doprinos rastu prinosa američkih obveznica dalo je i objavljivanje podataka o najvećoj stopi rasta američke privrede od trećeg kvartala 2014. godine i najvećoj stopi inflacije u SAD od marta 2012. godine.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PCE deflator (G/G)	JUL	2,3%	2,3%	2,2%
2.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	JUL	0,4%	0,3%	0,4%
3.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	JUL	0,4%	0,4%	0,4%
4.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	II kvartal	4,0%	4,2%	2,2%
5.	Indeks lične potrošnje – drugi preliminarni podatak	II kvartal	3,9%	3,8%	0,5%
6.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	AUG	30,0	30,9	32,3
7.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda	AUG	17	24	20
8.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	JUL	0,45	0,13	0,48
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	AUG	126,6	133,4	127,9
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. AUG	212.000	213.000	210.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1622 na nivo od 1,1602.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice pojavile su vijesti koje ukazuju na to da bi se sporazum između EU i Velike Britanije mogao postići. Predsjednik Francuske Macron je izjavio da želi da EU postigne sporazum s Velikom Britanijom prije kraja godine, ali da je prioritet očuvanje jedinstva unutar EU bloka. On je dodao da Francuska želi da održi snažne, specijalne veze s Londonom, ali ne po cijenu razjedinjenja Evrope te istakao da je Brexit suvereni interes Velike Britanije koji se mora poštovati, ali da on ne može da ide na štetu integriteta EU. Nekoliko dana nakon ovih izjava glavni pregovarač za Brexit Barnier je izjavio da je EU spremna da ponudi partnerstvo s Velikom Britanijom kakvo do sada nije postignuto s bilo kojom trećom zemljom. Barnier je istakao da ipak ne postoji slobodan izbor kada je u pitanju jedinstveno tržište te da je model Norveške dostupan, ali da je on dio EU jedinstvenog tržišta. S druge strane, na pitanje članova Gornjeg doma Parlamenta da li će sporazum biti postignut do EU samita u oktobru, ministar Velike Britanije za Brexit Raab je odgovorio da to ostaje njegov cilj, ali je potvrdio da planirani rok za postizanje sporazuma prelazi ciljani datum samita EU lidera, koji je planiran za 18. oktobar, te da postoji određena sloboda oko konačnog datuma postizanja sporazuma. Raab je, takođe, istakao da ne vjeruje da će EU pokušati da kazni finansijski sektor u Londonu, ali, ukoliko to učine, tada će, po njemu, jedini dobitnici biti drugih top 10 finansijskih centara, poput Tokija i Njujorka.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	JUL	1,5	0,8	1,5
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	JUL	65.000	64.800	65.400
3.	Monetrani agregat M4 (G/G)	JUL	-	2,1%	1,7%

Tokom protekle sedmice GBP je blago aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio smanjenje s nivoa od 0,90447 na nivo od 0,89554, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2846 na nivo od 1,2960.

JAPAN

Protekle sedmice japanski časopis Tokyo Shimbun je objavio vijest, pozivajući se na neidentifikovane vladine zvaničnike, da će Japan u oktobru naredne godine povećati stopu PDV-a na 10%, kako je planirano, bez sazivanja stručnog vijeća koje bi prosudilo opravdanost ove odluke. Vlada Japana je prethodno uvažila mišljenja panelista o ekonomskim uslovima, kao i očekivanja rasta stope PDV-a sa 5% na 8% u 2014. godini te je dva puta odložila planirani rast ove stope na 10%.

Prema podacima sa Bloomberg-a, prodaja japanskih korporativnih obveznica je ponovo povećana, nakon što je bila zaustavljena pod uticajem promjena u politici na finansijskom tržištu koju je provodila BoJ. Kompanije su već emitovale ili planiraju emitovati 537 milijardi JPY duga u drugoj polovini augusta, što je više od prosjeka, koji iznosi 400 milijardi JPY tokom prethodnih decenija.

Član MPC BoJ Suzuki je upozorio da centralni bankari treba da više pažnje usmjere na to kako je tržište obveznica pogođeno ultra ekspanzivnom monetarnom politikom. On je dodao da je vrijeme da cijene rastu, ali očekuje da će se monetarne olakšice u budućnosti nastaviti. Uzimajući u obzir ovakve okolnosti, potrebno je veću pažnju usmjeriti ka tome kako monetarna politika utiče na tržište obveznica i na ostala finansijska tržišta.

U mjesečnom izvještaju za august, Vlada Japana je promijenila očekivanja o pitanju izvoza, koja su smanjena, prvi put u posljednje tri godine, pod uticajem trgovinskih tenzija između SAD i Kine, a što će imati negativne efekte po globalni lanac ponude i izvoznu tražnju.

Krajem protekle sedmice BoJ je objavila da će smanjiti učestalost kupovine obveznica, dok će iznose za kupovine povećati. BoJ će otkupe obveznica s dospijanjem do 10 godina vršiti 5 puta tokom septembra umjesto 6, koliko je iznosio broj otkupa u augustu.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

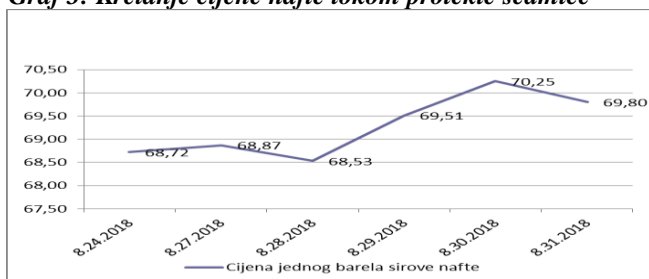
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Povjerenje potrošača	AUG	43,3	43,3	43,5
2.	Maloprodaja (G/G)	JUL	1,2%	1,5%	1,7%
3.	Stopa nezaposlenosti	JUL	1,0%	1,2%	0,9%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	JUL	2,7%	2,3%	-0,9%
5.	Proizvodnja automobila (G/G)	JUL	-	-4,4%	4,6%
6.	Indeks započelih kuća (G/G)	JUL	-4,1%	-0,7%	-7,1%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s 129,29 na nivo od 128,84. JPY je blago aprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 111,24 na nivo od 111,03.

NAFTA I ZLATO

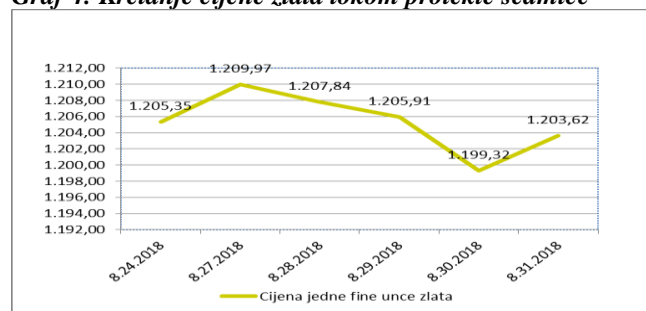
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,72 USD (59,13 EUR). Početkom protekle sedmice na tržištu su se pojavile informacije o tome da su zemlje učesnice u sporazumu o smanjenom obimu proizvodnje nafte tokom prošlog mjeseca proizvele naftu u obimu koji je za 9% manji od dogovorenog, što je podstaklo rast cijene ovog energenta tokom trgovanja u ponedjeljak. Međutim, već narednog dana je zabilježena korekcija cijene naniže. U srijedu je objavljena informacija o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 2,57 miliona barela, iako su analitičari predviđali pad od 686.000 barela. Pored toga, objavljena je i informacija o tome da je tokom augusta zabilježeno značajno smanjenje izvoza nafte iz Irana, što predstavlja reakciju učesnika na tržištu nafte na sankcije koje su SAD obnovile ovoj zemlji. Ove informacije su krajem protekle sedmice podstakle rast cijene nafte na najviši nivo u posljednjih mjesec dana. Pored zabrinutosti zbog smanjenja izvoza iz Irana, doprinos rastu cijene nafte dalo je i dalje pooštavanje trgovinskih odnosa SAD i Kine. Ipak, na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je blago korigovana naniže te je iznosila 69,80 USD (60,16 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.205,35 USD (1.037,35 EUR). Slično prethodnoj i tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je u velikoj mjeri pratila kretanje kursa EURUSD. Deprecijacija USD u odnosu na EUR, zabilježena početkom protekle sedmice, a koja je rezultat objavljivanja podatka o snažnom rastu poslovnog povjerenja u Njemačkoj, je, ipak, uticala na rast tražnje za zlatom. Međutim, objavljivanje podataka o tome da su SAD i Meksiko postigli trgovinski dogovor je već tokom trgovanja u utorak smanjilo tražnju za zlatom, a trend smanjenja cijene zlata je nastavljen do kraja sedmice. Osnovni razlog za ovakvo kretanje cijene zlata bila je aprecijacija USD u odnosu na EUR. Krajem protekle sedmice objavljeni su podaci o usporenju rasta stope inflacije u eurozoni i njenom jačanju u SAD, što je dodatno uticalo na smanjenje kursa EURUSD, a time i na tražnju za zlatom. Učesnici na tržištu očekuju da će Fed u septembru povećati referentnu kamatnu stopu, što je nepovoljna vijest za zlato. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.203,62 USD (1.037,42 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.